

Kamu Diplomasisi Bağlamında Algı Değişimi Üzerine Niteliksel Bir Araştırma

Özgür ASLAN ¹

Öğr. Gör. Kazım BABACAN ²

Geliş tarihi / Received: 04.08.2019

Kabul tarihi / Accepted: 25.09.2019

Öz

Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve akraba topluluklardan Türkiye'ye gelerek, Türkiye'nin farklı üniversitelerinde eğitim alan yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'nin tanınırlığına, siyaset, ekonomi ve turizmne katkı sunduğu gibi Türk üniversitelerinin dünya çapında tercih edilmesine de katkı sunmaktadır. Çalışma kapsamında Erciyes Üniversitesi örneğinde yapılan bu çalışma kapsamında kamu diplomasisi kavramı ve bir kamu diplomasisi aracı olan üniversitelerin söz konusu yabancı öğrencilerin Türkiye'ye karşı algılarındaki olan değişimler ele alınmıştır.

Çalışmada Erciyes Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan öğrencilerle Türkiye'ye gelmeden önce ve şu andaki algılarıyla ilgili soruları kapsayan bir mülakat çalışması yapılmıştır. Toplamda 10 adet sorudan oluşan mülakatta, rastgele dokuz farklı ülkeden on bir öğrenciye yer verilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin Türkiye hakkında olumlu bir algıya sahip oldukları, sahip oldukları olumlu algının giderek arttığı ve olumsuz algılara sahip öğrencilerin de algılarının olumlu yönde değiştiği ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Algı, Erciyes Üniversitesi, Kamu Diplomasisi, Yabancı Öğrenci.*

---

¹ Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi, Kayseri / Türkiye, ozguraslan9015@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-3267-5064>

² Karadeniz Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Y. Okulu, Trabzon/Türkiye, kazimbaba@gmail.com <https://orcid.org/0000-0002-7668-8601>

Doi Num: 10.17932/IAU.ICD.2015.006/icd_v05i2005

A Qualified Research on Perception Change in the Context of the Public Diplomacy

Abstract

Foreign students who are from Turkish Republics and Turkish Relative Communities and study in different universities in Turkey, contribute to Turkey's recognition, politics, economy, tourism and also contribute to be preferred of Turkish universities worldwide. In this study, the universities that acts as public diplomacy concept and public diplomacy (University of Erciyes as an example) changes the perception of foreign students against Turkey were discussed.

In the study an interview, which included the questions about students' current perceptions and their previous perceptions before coming to Turkey, was conducted with the students studying at Erciyes University. Eleven students from nine different countries were randomly assigned to the interview, which consisted of a total of 10 Questions. It was revealed that the students who participated in the study had a positive perception about Turkey, that the positive perception they had increased gradually and that the perceptions of the students who had negative perceptions changed in a positive way.

Keywords: *Perception, Erciyes University, Public Diplomacy, Foreign Student.*

1. Giriş

Süre gelen tarihte değişik özellikler taşısa da anlam ve önemini hiç kaybetmeden devam eden uluslararası ilişkiler kavramı her gün daha da etkili bir duruma geldiği gözlemlenmektedir. Özellikle de küreselleşen dünyada uluslararası ilişkilerin geçmişe kıyasla çok daha kolay bir şekilde kurulduğu bilinmektedir. Ülkeler arasında vuku bulan sorun ve krizlerin çoğunlukla diplomasi aracılığı ile çözüldüğü, çözülemediği takdirde ise diplomasinin yetersiz kalışı sebebiyle anlaşmazlık dolayısıyla farklı türden savaşların değişik çatışma ve savaşların meydana geldiği bilinmektedir.

Diplomasi kavramına baktığımızda diplomasının ırk, cinsiyet ve dil ayrımı yapmadan bütün uluslararası ilişkilerde etkin bir rol aldığı söylenebilmektedir. Diplomasi bir uzlaşma yöntemidir.

Kamu etkileşimlerini kamu diplomasisi ifade ederken kültürel ilişkileri kültürel diplomasi ifade eder, ekonomik etkileşimleri açıklayan ekonomi diplomasisi, insani yardım faaliyetlerini anlatan ise insani diplomasıdır. Bu gibi kavramlar ortaya çıkarken, bunların aktörlerinden ülkelerin diplomatları olarak söz edilir hale gelmiştir (Köksoy, 2014:2).

Kamu diplomasisinin kaynağını, ülkelerin güçleri olan medya, kültür, sanat, bilim, spor ve eğitimi kullanmaları oluşturmaktadır (<http://www.kamudiplomasisi.org/makaleler/makaleler/99-medyan-kamu-diplomasisi-rolu>). Türkiye’den medya alanında buna en somut örneklerden biri sayılan TRT farklı dillerde yayın yapan kanalları TRT El Arabia ve TRT World, eğitim alanında ise Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) tarafından dünyadan öğrencilerin başvurusuna sunulan Türkiye Burslarıdır.

Türkiye hakkındaki gerçeklerin doğru kaynaklardan öğrenilmesi ve bu gerçeklerin Türkiye’de eğitim almış olanlar aracılığıyla başkalarına, özellikle de başka ülke vatandaşlarına aktarılması bakımından önem teşkil ettiği kadar, söz konusu öğrenciler Türkiye’nin dünyaya açılması için birer elçi görevi üstlenmektedirler.

Çalışmanın bilimsel tasarımı için literatür taraması yapılırken konuya ilişkin tezler incelenerek konumuz çerçevesinde dikkat çeken çalışmalar; Hazerfen Gültekin’in (2015) hazırlamış olduğu Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) öncesi ve sonrası dönemi Türkiye’nin sahip olduğu kamu diplomasisinin birer yumuşak güç unsuru olarak etkilerinden bahsettiği “Türk Dış Politikasında Kamu Diplomasisi ve Yumuşak Güç” başlıklı yüksek lisans tez çalışması ile Türk dış politikası içerisinde yumuşak güç kullanımı ele alınmıştır. Öte yandan Begüm Kurtuluş (2014) hazırlamış olduğu kamu diplomasisinin tarihsel ve kavramsal analizinden bahsederek kavramın geçirmiş olduğu dönüşümler ve Türk dış politikasındaki yansıma ve etkilerini incelediği “21. Yüzyılda Değişen Kamu Diplomasisi

Anlayışının Türk Dış Politikasına Yansıması” başlıklı doktora tezinde Türkiye’nin 21. yüzyılın başında önemli bir kamu diplomasisi hamlesi yakalamış olduğunu ve bununla beraber dünyanın farklı bölgelerinde Türkiye’nin dış politikasına yönelik artan bir ilgi söz konusu olduğunu vurgulamaktadır. Bunun yanında Ergün Köksoy (2013) hazırlamış olduğu ve kamu diplomasisi ile uluslararası halkla ilişkiler arasındaki ilişkilerden bahsederek Türkiye’nin kamu diplomasisi yeterliliğini değerlendirdiği “Halkla İlişkiler Bağlamında Kamu Diplomasisi Yönetimi” başlıklı doktora tez araştırmasında kamu diplomasisine kavramsal bir çerçeve çizerek ilişkide bulunduğu kavramlara değinerek; kamu diplomasisi ve halkla ilişkiler bağlamında ilgili görüşlere, yaklaşımlara yer vermektedir. Son olarak da 2017’de Raed Khaleel Shakir SABONCHI tarafından hazırlanan “Kamu Diplomasisi Açısından RTÜK Çalıştayları Üzerine Bir İnceleme: Gelecekle İletişim Çalıştayları” adlı yüksek lisans tezinde; yükseköğretim için Türkiye’ye gelen yabancı uyruklu iletişim öğrencileri üzerinden RTÜK’ün yapmış olduğu çalıştayları konu alarak söz konusu çalıştayların Türkiye’nin kamu diplomasisine katkılarının incelenmesi de yer almaktadır.

Çalışmada Yurtdışı Akraba Topluluklar bursuyla Türkiye öğrenim görmeye gelen öğrencilerin Türkiye ile ilgili algıları ve izlenimleri konusunda ilgili öğrencilere birtakım sorular yöneltilmiştir. Türkiye’ye gelmeden önceki algı ve düşünceleri, öğrenim gördükleri şehirle ilgili düşüncelerinin Türkiye’de öğrenim görmelerine etki edip etmediği ve öğrenim görmekte oldukları üniversitenin Türkiye’yi tercih etmede rol oynayıp oynamadığı ile ilgili araştırma soruları yöneltilmiştir.

Bu çalışma, son yıllarda giderek artan yumuşak gücün bir parçası olan eğitim diplomasisinin uygulama alanı olan ve ülkemizde öğrenim görmeye gelen öğrencilerin Türkiye hakkında var olan algılarındaki olumlu anlamda değişiklikleri ortaya koymak ve şayet varsa sosyal medya ya da uluslararası basında ülkemiz hakkında çıkan olumsuz haberlerden kaynaklı yanlış anlaşılmaları gidererek, ülkemizdeki üniversitelerden mezun olup ülkelerine döndüklerinde ülkemizin birer fahri eğitim elçisi olmalarına bir anlamda katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Dünden Bugüne Diploması

Diploması kelimesi köken olarak eski Yunancadaki diploma kelimesinden türemiştir. Diploma kelimesi Yunancada ikiye katlamak olarak bilinmektedir. Eski Yunan'da ve Roma'da devletin resmi evraklara, yabancı toplumlarla ilgili belgeleri düzenleyen belgelere katlanış şeklinden ötürü diploma denmeye başlamıştır. Zamanın geçmesiyle birlikte belgelerin korunması, düzenlenmesi ve şifresinin çözülmesi için kişilere olan ihtiyacın artması sonucu diploması kavramı 18. yüzyıla gelinceye kadar belgeleri inceleme bilimi olarak bilinmiştir. Arşivlerin korunması ülkeler arasında yapılan anlaşmaları değerlendirmek ve tarihi araştırmalarda bulunma bilimi anlamında kullanılmıştır. Diploması kavramının arşivlerle ilgilenmek değil de uluslararası ilişkilerin yürütülmesi olarak kullanılmaya başlanmasıysa oldukça yenidir. Diploması kavramını yukarıda söz edilen anlamıyla ilk kez 1796 yılında Batı'da Edmund Burke adında bir İngiliz devlet görevlisi dile getirilmiştir (Köksoy, 2013:40-45).

Türk Dil Kurumu Sözlüğüne göre diploması: 1. Uluslararası ilişkileri düzenleyen antlaşmalar bütünü, 2. Yabancı bir ülkede ve uluslararası toplantılarda ülkesini temsil etme işi ve sanatı, 3. Bu işte çalışan kimsenin görevi, mesleği, 4. Bu görevlilerin oluşturduğu topluluk, 5. Güç bir görüşme sırasında gösterilen ustalık ve beceriklilik olarak tanımlanmıştır (Akt. Yağmurlu, 2007:12). Diploması kavramı, bir devletin dış politikasında kullanılan çeşitli siyasal etkileme yöntem ve tekniklerini kapsamaktadır (Sönmezoğlu, 1989:323).

Günümüzde diploması kavramı çok boyutlu ve çok katmanlı bir kavram olarak diplomatlar tarafından yapılan bir mesleğin çok ötesine taşınmıştır. Bu gelişme, devletlerin dış politika faaliyetlerinde uluslararası kamuoyu içinde diğer ülkelerin vatandaşlarını da hedef alarak iletişim stratejileri geliştirmelerini zorunlu hale getirmiştir. Diplomasıdaki bu gibi değişim ve dönüşüm, kamu diploması olarak adlandırılan yeni bir uygulama ortamı doğurmuştur (Yağmurlu, 2007:11). Hükümet ve sivil toplum kuruluşları, kamu diploması anlayışında, görüşlerini yabancı sivil toplum kuruluşlarına ve kamuoyuna aktarabilme imkânı bulmaktadır (İnan, 2012:64). Kamu diploması, hükümetlerin yabancı kamularla ülkelerinin fikirlerine, ideallerine ve ülke çıkarlarına hizmet edecek şekilde sempati

oluşturma amacıyla kurdukları iletişim sürecine vurgu yapmaktadır. Ülkeler yabancı toplumların tutum ve davranışlarını etkileyerek aslında yabancı hükümetlerin davranışlarını etkileme amacı taşımaktadır (Snitzer, 2008:206).

Yeni uluslararası düzende diplomasi alanında da önemli değişimler yaşanmış; hükümetler dış politika ve diplomasi alanında demokratik yasallığı ve sorumluluğu temsil etmekle birlikte, hükümet dışı kuruluşlar, uluslararası bölgesel kuruluşlar ve çok uluslu şirketler dış politikanın uygulanmasında sürece dahil edilmesi gereken aktörler arasında yer almaya başlamıştır (Tuncer, 2009:134).

2.2. Kamu Diplomasisi

Günümüzün özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeleri tarafından önem addedilen bir kavram olan kamu diplomasisi uluslararası ve dış politikanın oluşturulmasında önemli bir görev üstlenmektedir.

İngilizcede “public diplomacy” olarak kullanılan kamu diplomasisi kavramı ilk kez 1965 yılında Edmund Gullion tarafından kullanılmıştır, üniversitenin broşüründe kamu diplomasisi şöyle açıklanmıştır: Kamu diplomasisi uluslararası politikaların bir düzene sokulması ve uygulanması konusunda kamusal nitelikli tutumların etkilenmesini de incelemektedir. Geleneksel ve yerel diplomasinin dışındaki ulus dışı etkileşimler, devletlerin diğer ülke devletleriyle etkileşime girerek kamuoyu meydana getirmeleri, özne grupların iletişimini ve bir ülkenin birbiri ile ortak ilgi konularını, uluslararası raporların politik etkileri, diplomatlar ve dış temsilcilikleri arasında oluşan iletişim ve etkileşimle beraber kültürel bir iletişim sürecini kapsamaktadır (Akt. Sancar, 2012:79).

Hans Tuch’a göre ise; bir hükümetin, kendi ülkesinin fikir ve ideallerini, kurumları ve kültürünün, ulusal amaçlarını ve mevcut politikalarının diğer ülke halkları tarafından doğru bir şekilde anlaşılmasının sağlanması ve iletişim kurulması sürecidir (Akt. Oktay, 2012: 127). Kamu diplomasisinin tanımıyla ilgili değişik görüşler mevcuttur; Cull, kamu diplomasisini; uluslararası bir aktörün yabancı bir ülke halkıyla iletişim kurarak uluslararası ortamı yönetme girişimi olarak tanımlarken Wolf ve Rosen ise kamu diplomasisini tanımlamak için onun ne olmadığından yola çıkarak

kamu diplomasisinin bir halkla ilişkiler olmadığını vurgulamışlar (Akt. Kurtuluş, 2014:37-39).

Konuyla ilgili Çiçek ise (2015:16-17) hükümetler politikalarını en doğru bir şekilde kamu diplomasisi aracılığı ile başka uluslara anlatma imkânına sahiptir. Bunun neticesinde de oluşması muhtemel bilgi kirliliği ve ön yargıların önüne geçilebilir. Burada çift yönlü bir halkla ilişkiler benimsendiği durumunda yabancı ulusların olumsuz düşüncelerinin nedenlerine ulaşılarak istek ve arzuları doğrultusunda samimi ve güven verici bir ilişki kurulabileceğini ifade etmektedir.

Ekşi de (2014:15) kamu diplomasisini, yumuşak güce dayanan sivil toplum temelli ve kamuoyu odaklı iletişim çağı ortamında dönüşen küresel politikanın yeni diplomasi tarzıdır şeklinde tanımlamaktadır. Kamu diplomasisinin temelini yumuşak güç kavramı oluşturmaktadır. Yumuşak Güç: Kültürler vasıtasıyla uluslararası platformlarda isteneni elde edebilme yeteneğini ifade etmek adına Soğuk Savaş sonunda Nye tarafından kullanılmıştır. Nye'a göre (2005:16) yumuşak güç; Başkalarının tercihlerini şekillendirme becerisine ve diğer insanların önceliklerini şekillendirip belirleyecek bir şekilde siyasi gündemi oluşturma kabiliyetine dayanır. Ayrıca "Bir ülkenin dünya siyasetinde isteği sonuçlara, onun değerlerine hayran olan, onu örnek alan, refah seviyesine ve fırsatlarına özenen ülkelerin kendisini izlemesiyle ulaşmasıdır."(2005:14). Nye, şu anda terörün hüküm sürdüğü bölgelerde yaşayan insanların hem akıllarına hem de gönüllerine girebilmek amacıyla kamu diplomasisinin bir aracı olarak yumuşak gücün bütün stratejik yöntemler kullanılarak uygulanması gerektiğini belirtmektedir. Artık zor kullanarak insanlara bir noktaya kadar bir şeyler yaptırılabilmesinin aşikâr hale gelmesi, hedef ülkedeki halkın rızası kazanılarak onlara hedeflenen ve arzulanan şeylerin yaptırılması, yumuşak gücün en önemli unsurlarından biridir. Nye'a göre (2004:27), bir ülkenin yumuşak gücü başlıca üç kaynaktan oluşmaktadır; ülkenin kendi kültürü (bu kültür diğerlerine cazip gelmesi durumunda), ülkenin siyasi değerleri (ülke bu değerlere yurt içinde ve yurt dışında sadık kalıp yaşarsa) ve ülkenin dış politikaları (ahlaki otoriteye sahip ve meşru olarak görülürlerse – başkalarının bu politikaları meşru görmeleri şartıyla). Diğer yandan McClory ise (2011:78) ülkelerin yumuşak güç bileşenlerini beş

kategoriye ayırır: hükümet (ülkenin siyasi değerleri), kültür (toplum için bir mana ifade eden uygulamalar dizisi), diplomasi (dış politika), eğitim ve işletme / inovasyon. Nye'a (2006:56) göre de yumuşak veya sert güç artık tek başına yeterli değildir. İçinde yaşadığımız bilgi çağında, durum ve şartlara göre sert ve yumuşak gücün birlikte kullanılması yani akıllı gücün kullanılması gerekir. Wilson'a (2008:120) göre akıllı güç, hedef kitlenin imkân kabiliyetini bilerek yumuşak güç ve sert gücün ne zaman, nerede, hangi seviyelerde ve nasıl kullanılacağını bilmektir. Akıllı güç, dayatma ve ödetmeye odaklı "sert güç" ile ikna etme ve cezbetmeye dayalı "yumuşak gücün" bir birleşimidir (2008:61). Nye ve Armitage (2007:38), akıllı güç, "diplomatik iknanın stratejik kullanımını, kapasite geliştirmeyi ve ekonomik ve etkili bir şekilde siyasi ve sosyal meşruiyete sahip olacak şekilde güç ve etki projeksiyonunu içerdiğini belirtir.

Kamu diplomasisi Birinci Dünya Savaşı döneminde hız kazanmıştır. Almanya, İtalya ve en sonunda Amerika amaçlarının propagandası için diplomasi kapsamına giren uygulamalar başlatmışlardır. 1920 yıllarında radyo yayıncılığının ilerlemesiyle birlikte hükümetler farklı dillerde yayınlar yapmaya başlamışlardır, bu ilerleyiş neticesinde bazı hükümetler halkı dışında kalanları etkilemek adına radyo yayınlarını etkin kullanmıştır (Başar, 2011:8-10). Kitle iletişim etkisinin bir ülkenin insanların diğer ülkelerin kişileri ve hükümetleri hakkındaki imajlarını şekillendirdiği konusunda şüphe olmayıp, kitle iletişiminin yabancı ülkeler hakkındaki enformasyonun büyük bir parçasını yaymaktadır. (Kunczik, 1997:7). Gündem oluşturma, yabancı halkların algılarında değişiklik oluşturmak amacıyla kamu diplomasisinin en sık kullandığı araçlardan biridir. Dış basın, kamu diplomasisinin birinci basamağı için en önemli hedefdir. (Nye, 2008:101). Kamunun gündemine medya tarafından getirilen olumlu ya da olumsuz yayınlar kamunun kanaatlerini, düşüncelerini etkilemektedir (Bektaş, 2000:121). Medya gündemi, kamu gündemi ve hükümet gündemi olmak üzere üç farklı gündem vardır. Bunların yanı sıra, dördüncü güç olarak "Dışsal etkiler" vardır. Dışsal etkiler, medya gündemini ve politika (hükümet) gündemini doğrudan etkilerken, kamu gündemini bu ikisine bağlı olarak dolaylı bir şekilde etkilemektedir (Manheim, 1984:128). Gelişmemiş ve diktatörlük rejiminin hâkim olduğu Burma ve Suriye gibi hükümetlerin medyayı kontrol ettiği ülkelerde hükümetlerin karar alma

sürecinde etkili olduğu, ancak Türkiye ve Meksika gibi ülkelerde uygun kamuoyunun oluşturulmasının gerekliliği vurgulanmıştır.(Nye, 2008:99).

Kamu diplomasisinde verilmek istenen iletilerin yabancı basında da istenildiği doğrultuda yer alabilmesi için ülkenin kendi medyasının da bu doğrultuda idare ve sevk edilmesi gerekmektedir. Bu anlamda, çerçeveleme, algılanan bir gerçekliğin bazı yönlerini seçmek ve bunları yapmak anlamına gelir ve bunu yaparken bir iletişim metninde daha belirgin, belirli bir teşvik edecek şekilde problem tanımı, nedensel yorumlama, ahlaki değerlendirme ve / veya tedavi açıklanan madde için öneriyi ortaya koyar (Entman, 1993:52). Çerçeve temel olarak seçim ve belirginlik içerir. Bu bağlamda, belirginlik, bilgi, daha fazla fark ve hedef grubun zihninde vurgulanmak istenen şeyi anlamlı ve unutulmaz yapmaktır (Entman, 1993: 53). Dış politika konusunda iç basında çerçevelemenin kontrol edilememesi, konu diğer ülkelerin medyalarına yansıdığında zor zamanlar geçirilmesine neden olacaktır (Entman, 2008:90). Ülkemizin yabancı basında nasıl yer aldığı uluslararası algılama yönetiminde önemli bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda ulusal basının algı yönetiminde katkı ve rolü hem ülke içindeki hedef kitleye vermek istenilen mesajların iletilmesinde hem de yabancı basının algısının değişmesinde haber sağlaması anlamında vazgeçilmezdir. Bu anlamda, ülkeler medya ilişkilerinin yönetilmesine önem vermektedirler. Çin'in Devlet Bilgilendirme Ofisi Bakanı Zhao Qizheng, Batılı medyanın dünyaya olumsuz bir Çin algısı yaydığını söyleyerek medya hâkimiyetinin önemine dikkat çekmiştir (Ingrid, 2007:91). Sonuç olarak, kamu diplomasisinde yabancı medya araç görevini görürken, Türk medyası ise ülkemizle ilgili doğru bilgi ve belgelerin aktarılması ve Türkiye hakkında doğru imajın oluşmasında mesajı gönderen kaynak olarak görev yapmaktadır.

Kamu diplomasisinin uluslararası kurumsal halkla ilişkilerin bir parçası haline gelmesi, kurumun çalışanlarından birinin 'kamu diplomasisi sorumlusu' olması, ve Amerikan toplumunu, kültürünü ve değerlerini teşvik eden ve uluslararası değişimleri destekleyen bir 'yabancı hizmetler görevlisi' topluluk ilişkileri çabaları gibi isimlerle açıklanabilir (Kathy, 2009:155). Son yıllarda uluslararası anlamda faaliyet gösteren firmaların kamu diplomasisinde önemli bir unsur hale gelmeleri "kurumsal kamu

diplomasisi” kavramıyla da tasvir edilmektedir. Ayrıca kamu diplomasisi tek iletişim alanıyla sınırlı değildir ve diğer batılı ülkelerin bu konuda daha ileride olduklarını söylemek mümkündür. Örneğin; gıdada (McDonald’s, BurgerKing), giyimde (Adidas, Nike); dünya genelinde verilebilecek en somut örneklerdendir. Bu marka giyim ve yiyecekler ile hedef ülkelerin yemek ve giyim tarzlarını değiştirmenin yanı sıra aynı zamanda sempatileri de kazanılırken kamu diplomasisi faaliyeti güden ülkenin ise tanınırlığı ve ekonomisine katkılar sağlamaktadır. Özellikle son yıllarda Türkiye’de ve ağırlıklı olarak da televizyonlarda yayınlanan Türk yapımı diziler olmakla beraber Türk yapımı sinema filmlerinin birçok Arap ülkesinde Arapça dublajlı olarak izlenmesinin akabinde Türkiye’ye gelen Arap turistlerin sayısındaki artışın olması, turizm sektörüne katkı sağlamıştır ve yine Arap ülkelerinde Türk dizi kahramanlarının adını çocuklarına veren ebeveynlerin haberlerine birçoğumuz denk gelmişizdir. İşte Türkiye’nin tanınırlığına, turizmüne ve ekonomisine katkı sağlayan bu gibi olaylar doğrudan ya da dolaylı olarak bir kamu diplomasisi örneği sayılabilir (Sabonchi, 2017:92).

3. Türkiye’de Kamu Diplomasisi

Türkiye’de kamu diplomasisi olarak ifade edilmesi mümkün olan faaliyetlerin geçmişi Osmanlı İmparatorluğu’na kadar dayandırılabilenekte olup Osmanlı’nın belli bir ülkeye sefere çıkmadan evvel, imparatorluğun getireceği adalet, bolluk ve rahatlık içinde yaşama düşüncesini o ülkelere yaymak için kendi tüccarlarını yollayarak uğraşması, kamu diplomasisi açısından önemli bir çalışmadır (Yılmaz, 2012:18).

Türkiye’de 2000 yılları itibarıyla, kamu diplomasisi kavramı ilk kez kullanılmaya başlanmış, özellikle de Nye’in kamu diplomasisini yumuşak güç ekseninde ele almasından sonra popülerliği artmış olan bu kavramın Türkiye gündeminde de yerini almaya başlamıştır (Kurtuluş, 2014:221).

Türkiye’deki modern anlamda gerçekleştirilen diplomasi faaliyetleri başbakanlık bünyesinde 2010’da Kamu Diplomasisi Koordinatörlüğü adı altında kurularak merkezileşmiştir. Öte yandan istikrarlı hale gelme çabaları içinde olan Türkiye ekonomisinin oluşturduğu bütçedeki genişleme, tatil, eğitim ve sağlık turizminde artan turist oranı kamu diplomasisi amaçlarının etkin hale getirilmesinde çok önemli hale gelmiştir (Kavoğlu, 2013: 120).

Kamu diplomasisi her zaman ulusal çıkarların açıklayıcısı olmuştur. Hükümetlerin bir iletişim politikası ve aracı olarak kullandığı kamu diplomasisi; halklarının fikirlerini, ideallerini, kültürlerini, devletin ulusal hedef ve güncel politikalarını diğer devletlere ve toplumlara aktarma amacı güden bir iletişim politikası ve süreci olarak yerini almıştır (Gültekin, 2015:9).

Türkiye Cumhuriyeti birçok alanda; daha güçlü, dinamik ve dışa bağımlılığın azaltılması ve giderilmesi yolunda ilerleyen bir ülke olarak birden fazla ve farklı alanlarla kamu diplomasi faaliyetini yürütmektedir (Sabonchi,2017:91). Türkiye'nin devleşen bir güç olarak vazgeçilemez unsurlarından birisi, stratejik etkileşimler ve kamu diplomasisi konularında etkili ve başarılı olarak, ulus çıkarlarını ve bölgesel etkinliğini muhafaza etmesidir. Bu özellikler ele alındığında Türkiye'de kamu diplomasisinin stratejik bir öneme sahip olduğunu söyleyebiliriz. Örneğin Türkiye'de kayıtlı yabancı gazeteci sayısı 2002'de sadece 36 iken, bu sayı 2009'da 265'e çıkmıştır. Yabancı basın mensupları arasındaki ulusal ve bölgesel çeşitlilik de Türkiye'ye duyulan ilginin farklı kesimler arasında paylaşıldığını göstermektedir (Kalın, 2010: 63).

Bugün gelişmiş ya da gelişmekte olan her devletin en önemsedığı durumlardan biri dünya kamuoyları üzerinde yarattıkları imajın olumlu olmasıdır. Bu sebeple, kamu diplomasi belki klasik diplomasiden çok daha fazla ulusların aralarındaki ilişkilerde önemli bir boyuta ulaşmış gözükmektedir. Son yıllarda, Türkiye'de de bu alana gösterilen ilginin artmakta olduğunu söylemek mümkündür (Ünal, 2017:158-159).

4. Eğitim Bağlamında Kamu Diplomasisi

Türkiye Cumhuriyeti artık Türkiye dışında ikamet eden vatandaş ve Türk soylulara yönelik kucaklayıcı çalışmalar yapan, başarılarını kutlayıp övünen ve dertleriyle ilgilenen onlarla ilgili sorunlarda hızlı ve etkin çözümler üretebilen güçlü ve kapsayıcı bir ülke durumundadır. Türkiye, soydaş ve akraba topluluklarının refah düzeylerini yükseltecek sosyo-kültürel ve ekonomik çalışmalara çok önem vermekte ve kendi kimlik dil ve kültürlerini gelecek nesillere aktarmaları için destek vermektedir. Soydaş ve akraba topluluklarına yönelik çalışmalar sayesinde Türkiye, tarihi ve kültürel bağları olan ülke ve topluluklarla daha da yakınlaşmaktadır.

YTB'nin ihdas edilmesiyle beraber atılan en önemli adımlardan biri de uluslararası öğrencilere verilen devlet burslarının tek bir ad altında toplanarak merkezi ve dinamik bir burs sistemi haline getirilmiş olmasıdır. Artık Türkiye turizm ve sağlıkta olduğu gibi uluslararası öğrenciler tarafından eğitim amaçlı, sosyal ve kültürel faaliyetler için tercih edilen bir cazibe merkezi haline gelmiştir. YTB Türkiye'nin sahip olduğu sosyal, kültürel ve entelektüel derinliğin, medeniyet perspektifinden bölgesel ve küresel düzeyde yeniden inşasına katkı sağlayacak en önemli kuruluşlardan biri olarak çalışmalarını bu doğrultuda sürdürmektedir. YTB Türkçe çalışmalarını uluslararası öğrenciler, soydaş akraba topluluklar ve yurtdışı vatandaşlar olmak üzere üç alanda sürdürmektedir. Uluslararası öğrencilerin nitelik olarak Türkiye'deki eğitime hazır olmaları ve başarıyla mezun olabilmelerinin en önemli ayaklarından biri Türkçe öğretimidir (YTB, 2015). Öğrencilere ilk sene Türkçe hazırlık eğitimi, uluslararası öğrencilerin üniversite eğitiminde başarı sağlamasının en temel unsuru olarak değerlendirilmektedir. Türkçe'nin dünya çapında kullanılması ve daha da yaygın bir hale gelmesi için Türkçe hazırlık eğitimi Türkiye Bursları çerçevesinde zorunlu tutulmakta ve bunun neticesinde de her sene binlerce öğrenci Türkçe dilini öğrenmektedir (Sabonchi, 2017:41-42).

Türkiye'deki üniversiteler ve muadilindeki yükseköğretim kurumlarında Türkiye dışından eğitim için gelen öğrencilerin sayıları 2000-2001 eğitim ve öğretim yılında 16.656 iken, bu sayı 2013-2014 eğitim ve öğretim yılı için 48.183'ü bulmuştur (Çiçek, 2015:97). Dünyanın dört bir yanından uluslararası öğrencilerin başvurusuna açık olan Türkiye Burslarından 2018 yılı itibarı ile 160 ülkeden 16 bin genç faydalanarak Türkiye'nin 55 şehrinde 105 üniversitede öğrenim görmektedir (<https://www.trthaber.com/haber/egitim/ytbnin-turkiye-burslarindan-16-bin-ogrenci-yararlaniyor-357964.html>). Bu örnek bağlamında Türkiye'nin dışarıdan gelen öğrenciler için yapmış olduğu yatırımları, bu alanda son dönemde yaşanan artışları da dikkate alarak değerlendirecek olursak Türkiye Burslarının kamu diplomasisi için büyük önem taşıdığı ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan Yurt Dışı Eğitim Fuarları Genel Müdürü Deniz Akar “Yılda 100 bin öğrenci Türkiye'den yurt dışına eğitim için çıkarken, şu an 125 bin uluslararası öğrenci Türkiye'deki üniversitelerde eğitim görüyor. Bu

rakam, 7 yıl önce yaklaşık 25 bin civarındaydı.” diyerek Türkiye’nin bu alana göstermiş olduğu önemi gözler önüne sermektedir (<https://www.aa.com.tr/tr/egitim/turkiyeye-gelen-yabanci-ogrenci-sayisi-5-kat-artti-/1092923>). Bu anlamda, Türkiye özellikle son yıllarda büyük çaba ortaya koymaktadır. Buradan hareketle Türkiye Bursları dışında kendi imkânları ile Türkiye’de eğitim gören on binlerce yabancı öğrencinin mevcudiyetinden söz edilebilir. Bu kadar çok yabancı uyruklu öğrencinin Türkiye’de bulunması da artık Türkiye’nin de eğitim için tercih edilen ülkeler arasında yer aldığını ve bu şekilde Türk üniversitelerinin de kamu diplomasisi görevi üstlendiklerini söylemek mümkündür.

Öte yandan Colin Powell’ın, 2001’de Uluslararası Eğitim Haftası konuşmasında Amerika’da eğitim gören öğrenciler için, “Geleceğin dünya liderlerinin dostluğunu kazanmaktan daha iyi bir servet düşünemiyorum.” (Akt. Aydoğan ve Aydın, 2011:56) sözleri ülkelerindeki yabancı öğrencilerin gelecekteki öneminin çok büyük olduğu anlaşılabilir gibi Türkiye’deki yabancı öğrencilerin aynı perspektifte değerlendirildiği zaman ne kadar büyük ve geleceğe yönelik bir yatırım olduğu kolaylıkla anlaşılacaktır.

Kültür diplomasisinin en etkili yollarından biri olan ve devlet aracılığı ile yapılan, kültürel, dilsel ve akademik değişimleri çoğaltmak için yapılan uygulamalardır. Bunlara örnek olarak ve günümüzde en popülerleri olan ABD’nin vermekte olduğu Fullbright Bursları, İngiltere’nin Chevening Bursları ve Almanya’nın DAAD Burslarını saymak mümkündür (Oktay, 2012:132), Türkiye’yi de bu kapsamda değerlendirecek olursak YTB tarafından verilmekte olan Türkiye Burslarından söz edilebilir.

5. Metodoloji

Erciyes Üniversitesi’nde 9 farklı ülkeden 11 öğrenciyle araştırma konusu bağlamında daha detaylı bilgi alabilmek amacıyla 2018 yılının mart ayı içerisinde nitel araştırma yöntemlerinden derinlemesine mülakat gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede katılımcılara “Türkiye’ye Gelmeden Önce” ve “Türkiye’ye Geldikten Sonra” şeklinde iki ayrı kategoriden müteşekkil olan toplamda 10 adet soru sorulmuştur.

Öte yandan bu çalışmada yapılan mülakatlar neticesinde aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

- a) Türkiye'ye geldikten sonra Türkiye hakkındaki düşüncelerinde değişiklik oldu mu?
- b) Türkiye hakkındaki düşüncelerinin değişmesinde Kayseri etkili oldu mu?
- c) Türkiye hakkındaki düşüncelerinin değişmesinde Erciyes Üniversitesi etkili oldu mu?

Toplamda 10 adet sorudan oluşan mülakat soruları konunun farklı ülke öğrencileri arasında nasıl algılandığını tespit etmek adına mülakatta rastgele dokuz farklı ülkeden on bir öğrenciye yer verilmiştir.

Tablo 1: *Mülakata Katılan Öğrenciler Hakkında Genel Bilgiler*

No	Ülke	Eğitim Durumu	Fakülte	Türkiye'de Bulunduğu Yıl Sayısı	Kod
1.	Afganistan	Lisans	İletişim	5	AI
2.	Afganistan	Yüksek Lisans	İletişim	6	AN
3.	Azerbaycan	Lisans	Sağlık Bilimleri	7	AZ
4.	Irak	Doktora	Mühendislik	7	IE
5.	Irak	Doktora	Mühendislik	10	II
6.	İran	Lisans	Tıp	6	IH
7.	Kazakistan	Lisans	Edebiyat	2	KF
8.	Moldova	Yüksek Lisans	Edebiyat	4	MA
9.	Somali	Lisans	İletişim	6	SH
10.	Tacikistan	Yüksek Lisans	İletişim	6	TF
11.	Türkmenistan	Lisans	Tıp	8	TM

Tablo 1’de görüldüğü gibi her öğrenciye farklı bir kod verilmiştir. Bulgular kısmında gerekli görüldüğü takdirde ilgili öğrencilerin sadece kodları zikredilerek kendilerine atıf yapılacaktır.

6. Bulgular ve Değerlendirme

Mülakat soruları “Türkiye’ye Gelmeden Önce” ve “Türkiye’ye Geldikten Sonra” şeklinde kategorize edildiği için bu kısımda da aynı yol izlenip, elde edilen cevaplardan hareket ederek aşağıdaki başlıklar şekillendirilmiştir.

6.1. Türkiye'ye Gelmeden Önce

Bu kısımdaki yorumlar öğrencilerin Türkiye'ye gelmeden önceki, Türkiye ile ilgili olan izlenimlerini içermektedir.

6.1.1. Türkiye'nin Bilinirliği

Türklerin yabancılara karşı hoşgörü ile yaklaşan tavırları, Türkiye'nin coğrafi ve doğal güzelliklerinin yanı sıra kültürel açıdan da zenginliklere sahip olmasının neticesinde Türkiye, seyahat severler ve turistlerin tercih ettiği bir ülkedir. Asya'yı Avrupa'ya bağlaması ve bu şekilde birçok ülkenin dünyaya açılan kapısı olması, Türkiye'nin stratejik bir konumda olduğunun en önemli göstergelerinden birisidir. Bağımsız, gelişmiş ve hala gelişmeye devam eden, bulunduğu konum itibarı ile de Müslüman ülkeler arasında söz sahibi olarak bilinmektedir.

Nitekim AZ bu soruya yanıtında “Türkiye’yi ülke olarak hoş ve güzellikleri olan bir coğrafya.” TM ise “Türkiye’yi İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Boğaz Köprüleri, tarih-din, Türk filmleri ve dine yatkın olan Türk halkı, Yunus Emre ve Celalettin Rumi gibi konular ile biliyordum. Karışık bir nüfus ve farklı görüş yapısının olduğunu duyuyordum. Toparlarsam, gelişmişlik açısından Avrupa’yla Orta Asya’nın arasında, yabancılara hoşgörülü, geniş coğrafi alanı olan bir ülke.” olarak bildiklerini söylemişler.

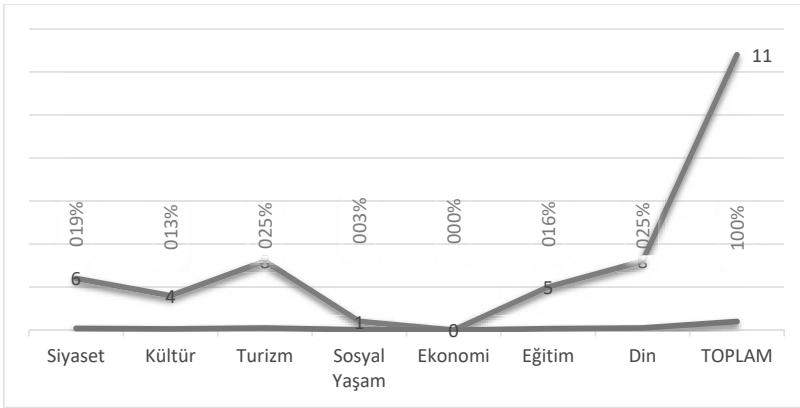
6.1.2. Türkiye'nin Bilinirliğindeki Etken

Mülakat sorularını yanıtlayanlar genellikle Türkiye’yi uydu üzerinden izledikleri televizyon kanallarından, Türk filmlerinden, internetten ve ortak kültür ile ortak dil aracılığıyla bildiklerini ileri sürmektedirler.

Öte yandan Türkiye'nin tarihi zenginlikleri, Osmanlı Medeniyetinin mirasları, yemek kültürünün güzellikleri ve eğitim kalitesinin bilinirliğinin yanı sıra Türkiye’de eğitim için araştırma yapmış olmaları ve bir kısmının ise Türkiye’de eğitim için bulunan tanıdıklarının vasıtasıyla sağlanmıştır. Tarih ve coğrafya gibi ders kitapları, Türk gıda, inşaat, tekstil vs. gibi şirket ve markaların Türkiye dışında faaliyet göstermesi gibi başlıca nedenler Türkiye'nin tanınırlığına ön ayak olmuştur. Ancak bazı katılımcılar ülkelerinde Türkiye’ye karşı yapılan bir takım olumsuz içerikli ve tamamen önyargılarla kurgulanmış haberlerin de Türkiye ile ilgili negatif düşüncelerinin oluşmasında etkili olduğunu iddia etmiştir.

AN yanıtında “Ortak din, ortak Türk kültürü ve Osmanlı eserleri.” başlıklarına değinmişken İH ise, “Çocukluğumdan beri ve devamlı olarak izlemekte olduğum Türk televizyon kanalları” diyerek asıl nedeni Türk televizyon kanallarına bağlamaktadır. Öte yandan TF ise, “Medya aracılığı ile Türkiye hakkında kafamda oluşan fuhuş ve insan kaçakçılığının yaygın olduğu.” gibi ön yargılara değinmektedir.

6.1.3. Kitle İletişim Araçları ile Türkiye'nin En Çok Duyulduğu Başlık
Mülakatın gerçekleştirildiği öğrencilere, kitle iletişim araçları ile Türkiye'yi en çok hangi başlık veya başlıklarla duydukları sorularak, bu başlıklardan tercih yapmaları istenmiştir. Siyaset, kültür, turizm, sosyal yaşam, ekonomi, eğitim ve din, sonuçlar ise Şekil 1'de izah edilmiştir.

Şekil 1: KIA ile Türkiye'nin En Çok Duyulduğu Başlıklar

Şekil 1'de görüldüğü gibi %25,00'lik bir oranla en çok din ve turizm başlıkları yer alırken %3,13'lük bir dilimle de sosyal yaşam en az duyulma ile yer almakta, ekonomi ise hiç yer almamaktadır.

Bu sonuçtan anlaşılacağı gibi ister Türk ister yabancı kitle iletişim araçları olsun yüzdelik değerine göre, Türkiye'yi en çok din ve turizm konuları ile ele almakta bunları da sırasıyla siyaset ve eğitim takip etmektedir.

6.2. Türkiye'ye Geldikten Sonra

Bu kısımdaki yorumlar öğrencilerin Türkiye'ye geldikten sonraki Türkiye'ye karşı olan izlenim ve algılarındaki değişiklikleri içermektedir.

6.2.1. Türkiye'nin Nasıl Görüldüğü

Her bakımdan gelişmiş ve bu gelişmelere devam etmekte olan, başta üniversiteler olmak üzere kamu kurumlarının tamamındaki hizmet kalitesi vurgulanırken özellikle ulaşım, sağlık, eğitim ve turizm alanındaki Türkiye'nin başarısı dikkat çekmektedir.

Türkiye'de bulunmak, Türkiye'ye karşı olan bir takım olumsuz önyargıların kırılmasına vesile olurken, Türkiye'ye gelmeden önceki var olan olumlu algı ise Türkiye'ye geldikten sonra aynı şekilde veya artarak devam etmektedir. Yabancı öğrencilerin Türkiye'deki yaşamlarının kendilerine vermiş olduğu mutluluktan söz etmelerinden anlaşılmaktadır ki Türkiye'ye karşı memnuniyetleri de ön plandadır ve bununla birlikte algıların tamamına yakını da olumlu yönde olduğu / değiştiği gözlemlenmiştir.

Öte yandan Türkiye'nin televizyonlardan izlenen lüks yaşam, Ankara ve İstanbul gibi metropol şehirlerden ibaret bir ülke olmadığı, Anadolu'nun birçok bölgesindeki yaşamın televizyonda izlenen dizilerle örtüşmediği eleştirel kısmı oluşturmuştur.

Aİ, “Her bakımdan gelişmiş ve gelişmekte olan bir ülke. Türkiye hakkındaki görüşlerim zaten olumlu idi ve aynı doğrultuda etkilenmeye devam etti.” diyerek Türkiye'de bulunma memnuniyetliliğini dile getirirken AN ise, “Anadolu'daki yaşam, televizyonda İstanbul manzaralı ve Batı medeniyeti modern yaşamı temsil eden dizilerden çok farklı bir yer olduğunu keşfetmiş oldum. Yani bazı yanlış bilgilerim değişti ve eksik bilgilerimi de giderebildim.” şeklinde değişik bir bakış açısı sunmuştur.

6.2.2. Türkiye'deki Komşuluk İlişkileri

Henüz yurttaki ikamet etmekte olan öğrenciler yurttaki arkadaşlık ilişkilerinden yola çıkarak, komşuluk ilişkilerini yorumlarken; geçmiş dönemlerde evde ikamet eden veya etmekte olan öğrenciler ise komşuluk ilişkilerini değerlendirmişlerdir.

Yurttaki ikamet edenler kendilerini daha şanslı hissediyor çünkü daha çok Türkiyeli öğrenci ile bir araya gelip tanışma fırsatlarının olduğunu ve bu durumun Türk kültürünü tanımalarına büyük bir katkı sağladığını söylemektedirler. Öte yandan yurttaki ikamet edenlerin bir kısmı yurttaki

sosyal yaşamın kısıtlılığını ve komşuluk ilişkilerinin de üst düzeyde olmadığını eleştirmektedir.

Evde ikamet eden öğrencilerin tamamına yakını komşuluk ilişkilerinin olumsuz yönde olduğunu söyleyerek kimsenin birbirinden haberi olmadığını, asansör ya da giriş çıkışlarda karşılaşmadıkça konuşmadıklarını eleştirerek bu durumun herkesin ortak sorunu olduğuna işaret etmişlerdir.

İİ konu hakkında, “Yurt da ev de olumsuz, herkes kendi hayatı ile meşgul. Kimse kimsenin farkında değil.” şeklinde düşüncelerini dile getirirken SH ise, “Yurtta ikamet ediyorum ancak görüşlerimi etkileyecek bir arkadaşlık ilişkim olmadı, yani arkadaşlık bağlarım zayıf ve soğuk.” şeklinde düşüncelerini dile getirerek İİ’yi onaylar biçimdedir. Öte yandan TF ise farklı konulara değinerek yorumunu şu şekilde yapmıştır; “Yurtta kalıyorum, oda arkadaşlarımla güzel arkadaşlığımız var, bazı yurt arkadaşlarım yurttan ayrılmalarına rağmen arkadaşlığımız *hâlâ* devam etmektedir. Dört aylık kısa bir süre evde kalmıştım ve o süre zarfında gözlemlediklerim; hiç kimse birbiriyle muhatap olmuyor anca asansör beklerken veya merdivenlerde karşılaşırken kafa sallayarak selamlaşıyordu herkes, komşuluk ilişkileri ne yazık ki kötü bir vaziyette. Hatta çocuklar bile nadiren apartman bahçesine çıkıyor, hepsi eve hapsolmuş. Ben kendi memleketimde hep bahçede oynardım ama burada çocuk sesi duymak bazen imkânsızlaşıyor.”

6.2.3.Sınıf Arkadaşlığı

Mülakat sorularını cevaplayan öğrenciler Türkiyeli sınıf arkadaşları sayesinde Türkiye’yi, Türk kültürünü ve aile yapısını daha yakından öğrenebildiklerini belirtmektedirler. Zaman zaman dil konusunda yaşadıkları sorunları sınıf arkadaşları sayesinde aşabildiklerini ve güzel arkadaşlıkları neticesinde Türkiye’ye karşı olan algılarının olumlu yönde etkilendiğini vurgulamaktadırlar. Ancak çıkara dayalı bazı arkadaşlık ilişkileri ise genel eleştiri konusu olmuştur.

IE “Çok iyi ve olumlu arkadaşlıklarım var ve bu sayede Türkiye’nin ve genç insanların sıcakkanlılığına tanık olabildim.” Demmiştir. MA da IE’nin söylediklerini destekler biçimde yorum yaparak şunları söylemiştir; “Türklerle yan yana olup Türkiye’yi daha iyi bir şekilde keşfetmeme ve anlamama yol açtı.”

6.2.4.Şehir Olarak Kayseri Etkisi

Şehir olarak Kayseri'nin doğası, tarihi, yaşanabilir bir şehir olması, sakinliği ve hizmetlerin iyi düzeyde olması gibi durumlar algıların olumlu yönde olmasında başlıca etkenler iken, temel eleştiri noktasını ise Kayseri esnafının tutumu ve modern yapılar ile şehrin giderek betonlaşması oluşturmaktadır.

Nitekim AN “*Şehirde eski yerleri gezip el yazılarını okudum, güzel ve zengin bir tarihi esere sahip. Kayseri'nin doğasını da sevdim. Halkının daha çok ticaretle meşgul olduğuna şahit oldum ve her şeyin gelir tarafını düşündüklerini gördüm. Ama genel bir değerlendirme yapacaksa yaşanabilir bir şehir.*” şeklinde sözlerine yer verirken, IE ise “Kayseri, İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirler kadar olmasa da hiçbir eksikliği veya olumsuz tarafı yoktur.” demektedir. Öte yandan TF farklı bir bakış açısı katarak “Selçuklu'dan kalma mimarisinde etkilendim ama modern Kayseri bana bunaltıcı geliyor. Sadece kuraklık ve zevksiz yükselen betonlaşma tarihi değer taşıyan mimarileri kapatmaktadır.” söylemektedir.

6.2.5.Erciyes Üniversitesi Etkisi

Kampüsün güzelliği, üniversitenin köklü bir geçmişe ve alanında uzman akademik kadroya sahip olması, eğitim kalitesi, genel olmakla beraber bölümler bazında da sunduğu imkânlar gibi başlıklar Erciyes Üniversitesi ile ilgili algıları olumlu yönde etkilemiş ve öğrencilerin tamamı Türkiye'yi ve Erciyes Üniversitesi'ni tercih ettikleri için doğru bir karar aldıkları kanısındalar.

TM konuyla ilgili, “Okuduğum bölüm ve öğrencilerine sunduğu imkânlar yeterlidir.”; TF, “Türkiye'deki yaşam ve eğitim tecrübemle büyüdüğümü fark ettim ve kendimi burada tanıdım. Türkiye'de olmasaydım kendi tarihim, dilimi, kültürümü ve medeniyetimin değerini de bilmezdim, Türkiye ufkumu açtı.”; KF, “*Üniversitemin Türkiye'deki en bilindik ve köklü üniversitelerden biri oluşu ve güzel kampüsü ile şevk vericidir.*”; IE, “Yüksek bir eğitim düzeyi ve dev akademik kadroya sahiptir. Burada eğitimime başlamadan önce hiçbir akademik çalışmam yoktu ancak üniversitem sayesinde 1 yayın ve 4 bildiri yayımlım var artık.” şeklinde yorumlar yaparak Erciyes Üniversitesi hakkındaki olumlu görüşlerine yer verdiler.

7. Sonuç ve Tartışma

Yaşadığımız çağ itibari ile devamlı olarak yaşanmakta olan gelişmeler, kamu diplomasisi alanında da yaşanmış olup medyanın yanı sıra; eğitim, müzik, spor, inanç, giyim ve gıda gibi pek çok alanda karşımıza çıkmaktadır. Devletler ise bu gelişmeleri lehlerine çevirmek için birden çok alanı kendi kamu diplomasilerinde kullanmaktadır.

Daha güçlü bir istikbal için kararlılıkla hareket etmekte olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin, kamu diplomasisi alanına vermiş olduğu önem, birden fazla kamu ve sivil toplum kuruluşu tarafından yapılan faaliyetlere bakılarak kolaylıkla anlaşılacaktır. Bu bağlamda Türk üniversitelerinin ve Türkiye Burslarının yabancı öğrencilerin Türkiye'deki eğitimlerine vermiş olduğu katkılar, kamu diplomasisinin kültürel ve eğitim ayağını teşkil etmektedir.

Elde edilen sonuçlardan hareketle Türkiye Cumhuriyeti Devleti dünya çapında en çok turizm, din, siyaset ve eğitimle kendinden söz ettirmekle birlikte son yıllarda yaşamış olduğu gelişimler ve bağımsızlık konusundaki hassasiyetleri gibi konular ile de kendini ortaya koymaktadır.

Söz konusu yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'ye karşı sahip oldukları olumlu algılar, Türkiye'nin dışa yönelik gerçekleştirdiği ve gerçekleştirmekte olduğu kamu diplomasisi bağlamında Türkiye lehine değerlendirilebilecek bir durumdur.

Zikredilen öğrencilerin Türkiye'ye geldikten sonra Türkiye hakkındaki algılarının olumlu seyrinde devam etmesi, giderek artması veya var olan ön yargıların kırılması Türkiye'nin kamu diplomasisini ülke içinde de başarılı bir şekilde gerçekleştirdiğinin göstergesidir. Bunu da birçok kamu kurumu ve STK'lar eli ile gerçekleştirmektedir. Örneklem olarak ele aldığımız Kayseri şehri ve Erciyes Üniversitesi bu dediklerimizin en somut örnekleri sayılabilir.

Son olarak, en çok eleştiri alan komşuluk ilişkilerindeki iletişim problemleri ve televizyonlardaki Türkiye profilinin büyük şehirler üzerinden çizilmiş olmasının yabancı öğrencilerin en rahatsız oldukları konular olması önem arz ettiği için bu durum hakkında bir şeylerin yapılması tavsiye edilir.

Kaynakça

1. Anadolu Ajansı (2018). Türkiye'ye Gelen Yabancı Öğrenci Sayısı 5 Kat Arttı, <https://www.aa.com.tr/tr/egitim/turkiyeye-gelen-yabanci-ogrenci-sayisi-5-kat-artti-/1092923>. Erişim Tarihi: 29.04.2018.
2. Aydın, H. ve Aydoğan, B. (2011). *Güç Kavramı, Kamu Diplomasisi ve Güvenlik*, İstanbul: Ekopolitik Yayınları.
3. Başar, H. (2011). Türkiye'nin Kamu Diplomasisi: Bir Örnek Çalışma TRT, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
4. Bektaş, A.(2002). *Siyasal Propaganda*, İstanbul: Bağlam Yayınları.
5. Çiçek, A. (2015). Kamu Diplomasisi ve TİKA Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri: Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
6. Ekşi, M. (2014). *Kamu Diplomasisi ve Ak Parti Dönemi Türk Dış Politikası*, Ankara: Siyasal Kitabevi Yayınları.
7. Entman, R.(2008). Theorising Mediated Public Diplomacy: The U.S. Case. Sage Publications, *The International Journal of Press and Politics*. Vol: 13, No: 2,.
8. Fitzpatrick, Kathy (2009). *The Future of U.S. Public Diplomacy: An Uncertain Fate*. Leiden: Martinus Nijhoff Publishers,
9. Gullion, E. (1965). Edward R. Murrow Center at Tuft's University Fletcher School of Lawand Diplomacy. <https://sites.tufts.edu/murrowcenter/>. Erişim Tarihi: 20.04.2018.
10. Gültekin, H. (2015). Türk Dış Politikasında Kamu Diplomasisi ve Yumuşak Güç, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
11. Ingrid d'Hooghe (2007). Public Diplomacy in the People's Republic of China, *The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations*. Jan Melissen, (Ed.), Second Edition. New York: Palgrave Macmillan.
12. İnan, E. (2012). *Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkiler Eksenini*. Kamu Diplomasisi, ed. Abdullah, Ö. ve Öztürk, T., E. İstanbul: Tasam Yayınları, s: 63-70.

13. Kalın, İ. (2010). *Türk Dış Politikası ve Kamu Diplomasisi, Yükselen Değer Türkiye*, İstanbul: MÜSİAD Yayınları.
14. Kunczik, M. (1997). *Images of Nations and International Public Relations*, New Jersey: Lawrence Erlbaum.
15. Kavoglu, S. (2013). Yapılandırıcı Perspektiften Kamu Diplomasisi ve Türkiye: ABD Yazılı Basınından Yansımalar, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 45: 115-128.
16. Köksoy, E. (2014). Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkiler İlişkisi: Kuramsal Bir Değerlendirme, *Marmara İletişim Dergisi*, 22: 211-231.
17. Kurtuluş, B. (2014). 21. Yüzyılda Değişen Kamu Diplomasisi Anlayışının Türk Dış Politikasına Yansıması, Doktora Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
18. Manheim B. (1993). *Strategic Public Diplomacy and American Foreign Policy*. New York: Oxford University Press.
19. McClory, J. (2011). “The New Persuaders II. A 2011 Global Ranking of Soft Power”, Institute for Government. https://www.instituteforgovernment.org.uk/sites/default/files/publications/The%20New%20PersuadersII_0.pdf
20. Nye, Joseph S.(2004). *Soft Power: The Means to Success in World Politics*, Public Affairs, New York.
21. Nye, Joseph S. (2005). *Dünya Siyasetinde Başarının Yolu Yumuşak Güç*, çev: Reyhan İnan Aydın, İstanbul: Elips Kitap Yayınları.
22. Nye, Joseph S. (2008). Public Diplomacy and Soft Power, *The Annals of the Academy of Political and Social Science*. No: 616, 2008, ss. 94-109.
23. Oktay, E. (2012). NATO'nun Dönüşümü ve Kamu Diplomasisi'nin Artan Rolü, *Uluslararası İlişkiler Akademik Dergi*, 9(34): 125-149.
24. Özer, M., A. (2012). Bir Modern Yönetim Tekniği Olarak Algılama Yönetimi ve İç Güvenlik Hizmetleri, *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, 33: 147-180.
25. Özkan, A. Medyanın Kamu Diplomasisi Rolü, <http://www.kamudiplomasisi.org/makaleler/makaleler/99-medyann-kamu-diplomasisi-rolu>. Erişim Tarihi: 28.04.2018.

26. Purtaş, F. (2013). Türk Dış Politikasının Yükselen Değeri: Kültürel Diplomasi, *Gazi Akademik Bakış Dergisi*, 7(13): 1-14.
27. Sabonchi, R., K. (2017). Kamu Diplomasisi Açısından RTÜK Çalıştayları Üzerine Bir İnceleme: Gelecekle İletişim Çalıştayları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri: Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
28. Sancar, G., A. (2012). *Kamu Diplomasisi ve Uluslararası Halkla İlişkiler*, İstanbul: Beta Yayınları.
29. Snitzer, B. (2008). “Public Relations and Public Diplomacy, Some Conceptual Explorations”. Ansgar Zerfass, Bettekevan Ruler, Krishnamurthy Sriramesh, (Eds.), *Public Relations Research European and Internationals Perspectives and Innovations*.
30. Sönmezoğlu, F. (1989). *Uluslararası Politika ve Dış Politika Analizi*, İstanbul: Filiz Kitabevi.
31. TRT Haber (2018). YTB'nin Türkiye Bursları'ndan 16 Bin Öğrenci Yararlanıyor, <https://www.trthaber.com/haber/egitim/ytbnin-turkiye-burslarindan-16-bin-ogrenci-yararlaniyor-357964.html>. Erişim Tarihi: 28.04.2018.
32. Tuncer, H. (2009). *Diplomasinin Evrimi: Gizli Diplomasiden Küresel Diplomasiye*, İstanbul: Kaynak Yayınları.
33. Ünal, U. (2017). Kamu Diplomasisi Açısından Kırgızistan'da Türkiye Algı Araştırması, *Intermedia International e-Journal*, 4(6): 155-187.
34. Wilson, Ernest J (2008). “Hard Power, Soft Power, Smart Power”. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 616.
35. Yağmurlu, A. (2007). Halkla İlişkiler Yöntemi Olarak Kamu Diplomasisi, *İletişim Araştırmaları Dergisi*, 5(1): 9-38.
36. Yılmaz, S. (2012). *Akıllı Güç*, İstanbul: Kum Saati Yayınları.
37. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2017). Türkçe Öğretimi Çalışmaları, https://www.ytb.gov.tr/ytbadmin/upload_file/ici.pdf. Erişim Tarihi: 30.03.2017.

Ekler

Mülakat soruları:

A. Türkiye'ye Gelmeden Önce

1. Türkiye'yi nasıl biliyordunuz?
2. Türkiye'yi tanımanıza vesile olan şey neydi?
3. Türkiye'nin en çok neyini duymuştunuz?
4. Kitle iletişim araçları ile Türkiye'yi en çok hangi başlıkla / başlıklar ile duymuştunuz? (Siyaset, kültür, turizm, sosyal yaşam, ekonomi, eğitim ve din).

B. Türkiye'ye Geldikten Sonra

1. Türkiye'yi nasıl buldunuz ve beklentinizi karşıladı mı?
2. Türkiye hakkındaki görüşleriniz değişti mi?
3. Yurtta kalıyorsanız arkadaşlık, evde kalıyorsanız komşuluk ilişkileri Türkiye algınıza nasıl bir etkide bulundu?
4. Üniversitedeki Türkiyeli sınıf arkadaşlarınız ile ilişkileriniz Türkiye hakkındaki görüşlerinizi nasıl etkiledi?
5. Şehir olarak Kayseri'nin mimarisi, doğası, halkı ve esnafı Türkiye hakkındaki düşüncelerinize nasıl etki etti?
6. Erciyes Üniversitesi'nde eğitim almaya başladıktan sonra eğitim için Türkiye'yi seçmiş olmanız doğru bir karar mı?